

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Sreby, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrya od wiersza w półkolumnie (drukem garmon) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacy są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

Za czwarty kwartał 1855 od 1go października do ostatniego grudnia wynosi:

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOSCAMI:
dla odbierających (w miejscu : : : : 3 zlr. 45 kr.
(pocztą : : : : 4 zlr. 30 kr.)

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 18go września. Uchwała c. k. galicyjskiej komisji organizacyi krajowej mianowani są kancylistami urzędów powiatowych przy mieszanych urzędach powiatowych w administracyjnym okręgu lwowskim:

C. k. protokoliści obwodowi Stefan Nestorowicz do Sotrowic i Edward Kamiński do Rohatyna, kanceliści gubernialni Jan Strigl do Komarua, Antoni Kochanowski do Rawy, Franciszek Hoffman do Winnik i Piotr Stanisławski do Gródka, registrant obwodowy Baltazar Kossowski do Kalusza, obwodowi konficienci rachunków Ferdynand Elgas do Zatozic i Józef Stefan baron Raschau do Żółkwi, kanceliści gubernialni Franciszek Łodyński do Niemirowa, Daniel Bogdanowicz do Szczerca i Józef Trembiński do Kutt, kanceliści obwodowi Jan Lichnowski do Tyśmienicy, Jędrzej Czerniewicz do Nizankowic, Jan Hatwany do Zaleszczyk i Piotr Bandrowski do Krakowca, pensyonowany c. k. porucznik Albin Monné do Jaworowa, kanceliści obwodowi Michał Piątkowski do Zaleszczyk, Jan Nepomuk Czechowicz do Brzeżan, Antoni Smólski do Sanoka, Franciszek Nossek do Brzeżan, Jan Alexiewicz do Żółkwi, Jan Leopold Dimmel do Glinian i Roman Terlecki do Stryja, sekretarz magistratu Emeryk Bauknecht do Brzeżan, assesor magistratu Stefan Kwoczyński do Kutt, kancelista magistratu Karol Pabel do Śniatyna, protokolista magistratu Karol Hausknecht do Zabłotowa, kancelista magistratu i subst. kasyer miejski Jan Jaworski do Zurawna, kanceliści magistratu Grzegorz Okuniewski do Jaworowa i Bazyl Zawadowski do Gródka, pisarz kasy miejskiej Józef Gilatowski do Starosoli, registrant magistratu Grzegorz Dobrzeńcki do Drohobycza, protokolista magistratu Michał Stepkowski do Zborowa, kasyer miejski Stanisław Tschernock do Doliny, protokolista magistratu Antoni Stawiński do Kołomyi, kanceliści magistratu Jan Wituszyński do Zbaraża, Józef Bykiewicz do Mościsk, Jan Burda do Starcego miasta, Leopold Kummer do Trebrowli i Stefan Zelmanowicz do Oleska, akcesista magistratu Antoni Trost, kancelista magistratu Jan Sieminiowicz do Horodenki, akuaryusz kameralnego justycyaryatu Frydryk Kellhammer do Jenowa, akcesisci gubernialni Jan Władysław Bensa do Bobrki, Ludwik Ręssig do Radziechowa, Edward Nowakowski do Przemyśla, Cypryan Fedak do Śniatyna, Marceł Kwiatkowski do Halicza, Jan Wrześniowski do Winnik, Szymon Czestyński do Glinian, Jan Wereszczyński do Bolechowa i Józef Linke do Gródka, kanceliści obwodowi Hyacynth Złochowski do Zaleszczyk, Antoni Czabanski do Brzeżan, Franciszek Schaupe do Kołomyi i Wilhelm Uhlyarig de Nadworny, asystent dyrekecyi podatków Jan Złochowski do Jazłowca i c. k. porucznik adjutant batalionu 29. pułku piechoty barona Schönhals, Adam Müller do Dubiecka.

Od c. k. galicyjskiej komisji organizacyi krajowej.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Sekretarz ambasady rosyjskiej wyjechał do Warszawy. — Ban Jellaczy i książe Windischgrätz w przejeździe.)

Wiedeń, 17go września. Z Ischl otrzymała Gaz. Więd. doniesienia z 10. do 13. b. m. 10. po południu odbyli Ich Mości Cesarz i Cesarzowa konną przejażdżkę na Strobl do St. Wolfgang, przy czem towarzyszyli Ich Mości Cesarstwu w powozie Najdostoj-

niejsi gości bawiący w Ischl. Powrót nastąpił o godzinie 7. wieczór. 12. po południu wjeżdżał J. M. Cesarz konno do Strobl. Wieczór odwiedzili Ich Mości Cesarstwo teatr w towarzystwie Jego cesarzew. Mości Nadostojniejszego Arcyksięcia Franciszka Karola i Ich królewicz. Mości Arcyksiężny Heleny i księcia Karola Teodora. Wieczora tego przedstawiono na scenie krotochwilę Nestorya Eisenbahnheirathen. 10. i 12. było polowanie w Offensee i Höllengebirge, lecz dla soty wcześniej je przerwano.

— W stanie zdrowia Jego cesarzew. Mości Arcyksięcia Henryka dostrzeżono cokolwiek ulgi d. 16. września. Bezsensność mniej delegata, ale sen był niespokojny. Nazajutrz buletyn lekarski zapowiedział znaczne polepszenie.

— Jego królewicz. Mości Arcyksiężę Maxymilian Este przybył w sobotę wieczór z Opawy.

— Sekretarz tutejszej ambasady rosyjskiej jenerał-major hrabia Stakelberg, wyjechał wczoraj wieczór do Warszawy, gdzie zostanie podczas obecności Jego Mości Cesarza Alexandra.

Praga, 16. września. Wczoraj po południu przejeżdżał tędy J. Exc. Ban hr. Jellaczy z powrotem z Paryża. Wieczór oczekiwano przybycia J. O. feldmarszałka księcia Windischgrätz'a z Wiednia.

Ameryka.

(Brezylijska sesya prawodawcza ukończona. — Bile uchwalone. — Sprawy argentyńskie domowe. — Zajęcie i załatwienie sporu z rządem peruwiańskim ambasadora amerykańskiego.)

Paropływ „Great Wester“ przywiózł do Southampton wiadomości z Rio-Janeiro z dnia 14. sierpnia. Rząd brezylijski miał właśnie zamknąć sesje prawodawczą. Senat potwierdził bil likwidujący lordowi Dundonald indemnizacyę za łupy wojenne z czasów, kiedy ten jenerał dowodził eskadrą angielską na morzach tamtejszych i drugi bil względem rozszerzenia prawa głosowania.

— W Buenos-Ayres, poczynił rząd kroki by odkryć wszystkich uczestników w ostatnim spisku. Ministryum znajduje się w bardzo trudnem położeniu. Powiadano dnia 2. sierpnia, że wojska wysłane przeciw Indyanom pogranicznym, poszły w rozsypkę.

— Według listu z Limy zaszedł spór między tamtejszym ambasadorem amerykańskim p. Clay i rządem peruwiańskim. Powodem było, że kapitan okrętu amerykańskiego p. Adams, będąc na stacyi u wysp peruwiańskich Chuncha, kazał jednego z swoich majtków rozstrzelać za znowy i podniesienie buntu w załodze okrętowej. Za to chciały go władze, za przybyciem do Limy aresztować; p. Clay uchronił go w swoim domu, a dla bezpieczeństwa przywołał do Callon amerykańską fregatę „Independance.“ Nastąpiło pozorne załatwienie; lecz wkrótce po odejściu fregaty wytoczył się spór na nowo, czyli kapitan miał czy nie miał prawo miecza, stojąc na stacyi peruwiańskiej; umyśli się jątrzyły, przytrzymał okręt kapitana Adams, az fregata amerykańska wrócić i uprowadzić go zmuszoną była. Sąd peruwiański skazał tymczasem d. 21. lipca kapitana Adams in contumaciam na śmierć. Nareszcie jeszcze raz załatwiono spór, a kapitan Adams odplynął pod zastoną fregaty dnia 25. lipca na otwarte morze. Lecz równie rząd peruwiański jakoteż p. Clay zastrzegli sobie dalsze reklamacye w drodze dyplomatycznej; nie ma jednak obawy, by z powodu tego zajęć miały gorszące zawikłania między Stanami zjednoczonymi i rządem peruwiańskim; gabinet Waszyngtoński i dawniej w podobnych przypadkach uchylał się przyprawy wojennej z Peruwią.

Anglia.

(Pocztą londyńska: Podziękowanie królowy przesłane armii i jenerałowi Pelissier. — Przyjęcie lorda Palmerstona w Melbourne. — Przemowa lorda. — Jeńce rosyjscy obchodzą urodziny Cesarza Alexandra II. — Królowa na to zaopatrzyla kosza wydatków.)

Londyn, 15. września. Lord Pannure przesłał do jenerała Simpson następującą depezę:

„Ministryum wojny 12. września:

Jej Mość królowa otrzymała z głębokim wzruszeniem pomyslną wiadomość o upadku Sebastopola.

Przejęta głęboką wdzięcznością dla Wszechmocnego, który armii sprzymierzonej dopomógł do tego tryumfu, Jej królewska Mość rozkazała mi wyrazić panu i przez pana armii, uczucie dumy, jakie w Niej wzbudził ten nowy dowód bohaterstwa wojsk naszych.

Królowa gratuluje armii do tak świetnego zakończenia tego długiego oblężenia i dziękuje jej za szczerą ochotę i odwagę z jaką stawiała czoło niebezpieczeństwu i za waleczność z jaką to oblężenie przeprowadziła.

Królowa oplakuje straty jakimi ten tryumf został okupiony, i jakkolwiek uradowana jest zwycięstwem, niemniej jednak czuje sympaty dla szlachetnych ofiar sprawy kraju.

Racz pan wyrazić generałowi Pelissier w imieniu królowej, życzenia z powodu zdobycia wieży Małakowa, który to czyn wojenny jest dowodem nieugiętej siły i nieprzewycięzonej odwagi naszych dzielnych sprzymierzonych.

— Lord i lady Palmerston przybyli dnia 12. b. m. do Melbourne, które to miasto lord Palmerston jak wiadomo, zastępuje w Parlamencie. Władze i ludność przyjmowały przybyłych z wielkim entuzjazmem. W sali municypalnej doręczono lordowi Palmerston w imieniu mieszkańców adres gratulacyjny wśród zwycięskich oklasków. Lord Palmerston odpowiedział przemową przerywaną kilkakrotnie oklaskami. Podajemy z tej odpowiedzi niekóre ustępy odnoszące się do najnowszych wypadków:

„Odnieśliśmy właśnie wielki tryumf. Zadaliśmy cios śmiertelny nieprzyjacielowi, którego zaboreza polityka zagrażała całemu światu a szczególnie interesom tego kraju. — Sebastopol upadł przed walecznością sprzymierzonych a prawo odniosło zwycięstwo nad niesprawiedliwością. — Niemożna się spodziewać, ażeby wielkie walki staczały się bez znacznych strat po obydwóch stronach. Ponieśliśmy wielkie straty, ale dla tych, którzy oplakują straty krewnych lub przyjaciół w tej walce, wielka otucha w tem, że imiona poległych zapisane w rocznikach połączone są na zawsze z wiekiwstą sławą tego kraju. Ale jakkolwiek wielkie i pożałowania godne są nasze straty, wiadomo nam jednak, że straty nieprzyjaciela nieskończenie są większe. — Teraz kilka słów o przyszłości. Pomyślny i stanowczy skutek uwieńczy broń naszą. Rekojmie osiągnięcia tego celu mamy w nieugiętej waleczności naszej armii i naszych sprzymierzonych. Mamy tę rekojmie także w szczeroci Cesarza Francuzów, który sercem i duszą stoi z nami w tej walce. Niemniej jest rekojmia w sprzymierzu z królestwem Sardynii, którego rozległość wprawdzie niejest taka jak Francji lub Anglii, ale historia nas uczy, że małe państwa odgrywały ważne role w świecie i wywierały wielki wpływ na jego losy. Przypominamy rolę jaką odgrywały Holandia, Wenecya i Genua, państwa mniejsze jeszcze a nizeli Sardynia i korzystając w tem z nauk historii, radujmy się sprzymierzem Sardynii. W obec takich widoków, przy waleczności wojsk naszych i francuskich; w obec połączenia się dwóch krajów, które się wyrzekły dawnej nienawiści, by odtąd iść w zawody tylko jako towarzysze broni walcząc o sławę na placu bitwy; z przekonaniem o sprawiedliwości naszej sprawy, niepodobna sądzić ażeby koniec wojny nie zabezpieczył nas przeciw agresyom Rosji i nieprzywiódł pokoju zaszczytnego, pomyslnego, świetnego i pożytecznego krajowi i godnego wielkich ofiar, jakie się poniosło, by pokój ten osiągnąć.“

Z Lewes piszą pod dniem 12. września do dziennika *Standard*: „Wczoraj, dnia 31. sierpnia, według kalendarza rosyjskiego była rocznica urodzin Cesarza Alexandra II. Jestto jak wiadomo święto narodowe w Rosji. Jeńcy rosyjscy znajdujący się w Lewes obchodzili dzień ten uroczystie kosztem Jej Mości królowej, która potrzebne na to pieniądze przesłała biskupowi kościoła greckiego rezydującemu w Anglii dla odprawiania nabożeństwa jeńcom w Chatam, Plymouth i Lewes. W pierwszym hotelu tutejszym dano obiad dla dwudziestu oficerów rosyjskich mieszkających w Lewes. Niemniej częstowano żołnierzy i podoficerów w koszarach, a wieczór, kiedy mieszkańcy miasta spełniali toasty na cześć zwycięstwa mocarstw sprzymierzonych i radośnie obchodzili upadek Sebastopola, Rosyanie odpowiadali toastami na zdrowie Cesarza i na pomyslność jego armii.“

Francya.

(Poczta paryzka: Mianowanie admirałem wice-admirała Bruat. — Arcybiskup Paryża powrócił z Walencji. — Ambasador turecki u księcia Hieronima. — Książę Napoleon oczekiwany z powrotem. — Sprostowanie pogłoski o zawieszeniu przesyłek do Krymu. — Opuśczenie ustępu z mowy Arcybiskupa w „Monitorze“.)

Paryż, 16. września. *Monitor* ogłasza na czele części urzędowej następujący dekret:

„Zważywszy świetne zasługi wice-admirała Bruat na czarnym morzu;

Uchwaliliśmy i uchwalamy:

Wice-admirał Bruat (Armand-Jozef) naczelny komendant eskadry czarnomorskiej wyniesiony jest na godność admirała.“

— Dziennik urzędowy donosi, że Arcybiskup paryzki, który się znajdował w Walencji, kiedy nadeszła wiadomość o wzięciu Sebastopola, przyjechał śpiesznie do Paryża, by osobiście celebrować Te Deum.

— Jego Cesarzewiczowska Mość książę Hieronim otoczony swym Dworem przyjmował dziś w Palais Royal wizytę Jego Excelencyi Mehemeta Dzemil Beya, ambasadora Turcyi.

— Jego Cesarzewiczowska Mość książę Napoleon spodziewany jest jutro w Paryżu z powrotem z podróży na wybrzeża kanału la Manche. Książę zwiedził główne porty angielskie i zabawiwszy kilka dni w Londynie jadąc z Portsmouth do Sheerness i Chatam wsiadł w Woolwich na Tamizie na parowy statek „Ariel“, którym odbył tę podróż. Jego Cesarzewiczowska Mość zachował wszędzie najściślejsze inognito

Mówiono kilka dni temu, że rząd francuski otrzymawszy wiadomość o zdobyciu wieży Małakowa i o upadku Sebastopola, wydał rozkaz ażeby się wstrzymano z wysyłaniem ludzi i materiału wojennego z portów południowych do Krymu. Niektórzy nawet upatrywali w tem znak bliskiego pokoju. Ale dziś prostuje dziennik marsylski „Novelliste“ po części tę wiadomość, donosząc, że rozkaz wstrzymania transportów tyczy się tylko dział oblężniczych, transporta zaś wojska, amunicyi i artyleryi polnej, bynajmniej nie zostały wstrzymane. Oprócz tego ogłaszają dzisiejsze dzienniki depeşe telegraficzną z Marsylii z doniesieniem, że w tamtejszym porcie robią przygotowania, by wysłać 10,000 koni do Krymu.

— *Monitor* umieszczając przemowę arcybiskupa w Paryżu wypuścił z niej ustęp wspominający o błogosławionym stanie J. M. Cesarzowy, gdyż wprzód musi donieść o tem urzędownie. Stan zdrowia Cesarzowy pomyslny, a lekarz przyboczny tuszy jak najlepiej o przyszłym połogu.

Szwajcarya.

(Protestacya nuncjusza papieskiego przeciw nowej ustawie kantonalnej w St. Gallen.)

W protestacyi nuncjusza Boveri przeciw nowej ustawie konfesyjonalnej w St. Gallen przychodzi po odwołaniu się do kroków przeciw tej ustawie przez biskupa Mirer poczynionych — między innymi i ten ustęp: „A że ustawa ta występuje groźnie przeciw boskim instytucjom kościoła i prawom stolicy apostolskiej, znosi prawie zupełnie jurysdykcyę biskupa dycezalnego i władzę nad duchowieństwem mu podwładnem i praw duchowieństwa tego nie uznaje; gdy zresztą stoi w zupełnem przeciwieństwie z gwarancją przyznaną wyznaniu katolickiemu tak ze strony konstytucyi kantonalnej w St. Gallen jakoteż i konstytucyi związkowej, przeto podpisany zastępca kuryi rzymskiej przy federacyi szwajcarskiej potwierdza z urzędu swego, co go ma zaszczyt piastować — protestacyę biskupa dycezalnego i oraz zanosi własną swą protestacyę w należytej formie do wysokiej rady federacyjnej, żądając równocześnie cofnięcia odnoszącej się ustawy. A że ta ustawa ma widoczne podobieństwo z ustawą polityczno-kościelną wydaną w Tessynie, zaczem punkta przytoczone przez podpisanego w protestacyi jego z 30. lipca przeciw ustawie tessyńskiej, mogą poprzeć i notę niniejszą. Podpisany odwołuje się więc do tych punktów, i załącza w tej mierze odpis wspomnianej protestacyi.“

Włochy.

(Rozwiązania oddzielnej ambasady hiszpańskiej w Toskanii.)

Florencya, 10go września. Rząd hiszpański rozwiązał jak wiadomo, swe oddzielne ambasady przy dworach Toskanii i Parmy. Hiszpański sekretarz ambasady przy dworze tutejszym, otrzymawszy w tym względzie rozkazy od swego rządu, miał zaszczyt być u Jego królewiczowskiej Mości Wielkiego księcia na audyencyi pożegnawczej.

Niemce.

(Eksenzya cenzury karnej na obelgę systemu politycznego w rządzie. — Wyrok w sprawie konzula angielskiego o werbowanie. — Użalenie senatu Hamburgskiego na ładowanie francuskiej załogi.)

W ciągu procesu o zelżywość i wyszydzenie rozporządzeń wydanych w państwie zachodziło pytanie, czyli także pomowa politycznego systemu rządu ulega cenzurze pruskiego kodexu karnego. Nizsze instancje zaprzeczając odrzuciły śledztwo. Wyższy trybunał zaś powziął na wniesione oskarzenie przeciwną uchwałę treści następującej:

„Jeżeli pismo jakie poddaje, zachowywany ze strony rządu system polityczny ganiącej krytyce, nie należy odrzucać śledztwa jedynie dlatego, iż systemu politycznego nie można uważać za rozporządzenie zwierzchności lub urządzenie państwa. Bowiem polityczny system rządu daje się poznać właśnie z pojedynczych jego rozporządzeń, z krytyką systemu łączy się przeto także krytyka pojedynczych na tym systemie opartych i z niego wynikających rozporządzeń, a nagana systemu odnosi się właściwie do nich. Przedsiębrane przeto ze strony rządu środki polityczne należy uważać za rozporządzenia zwierzchności w myśl §. 101. kodexu karnego“. Na podstawie tej uchwały wytoczono śledztwo.

— Jak wiadomo, aresztowano w Kolonii konzula angielskiego p. Curtis i jego sekretarza p. Cray, iż zajmowali się werbowaniem młodych ludzi do angielskiej legii cudzoziemskiej. Uwolniono ich później, ale na wniosek władzy przynależnej odesłano tę sprawę przed sąd policyi poprawczej. Przeciw tej uchwale założył konzul rekurs wnosząc zarzut niekompetencyi przeciw sądowi policyi poprawczej, ale trybunał apellacyjny w Kolonii odrzucił rekurs, gdyż przeciw uchwale tej nie ma rekursu miejsca. Wniesiony potem ze strony konzula rekurs kassacyjny był d. 13. b. m. przedmiotem obrady w najwyższym trybunale Berlińskim. Rekurs kassacyjny utrzymuje, że konzul angielski odbiera rozkazy od ambasadora angielskiego, i również jak ambasador nie podlega pruskim ustawom karnym. Najwyższy trybunał zdecydował, że rekurs obżalowanego przeciw uchwale pierwszej instancji może mieć miejsce, że przeto sędzia apellacyjny

musiał być wyrok wydać. Zaś co do rzeczy samej zgodził się najwyższy trybunał sądowy ze zdaniem nadprokuratora państwa, odrzucając zarzut niekompetencji i dowodząc, że tylko zawierzytelni przy dworze królewskim ambasadorowie i ich służba bezpośrednia nie podlegają pruskiej ustawie karnej, że jednak konsulowie nie liczą się do nich. Jeżeli konsul utrzymuje, że działał z polecenia rządu angielskiego, tedy powinien to uzasadnić przed sądem policyi po-prawczej. Rekurs kasacyjny został przeto odrzucony.

Z Hamburga donoszą z 12go b. m., że francuski statek wojenny „Salve“ zawinął do portu w Cuxhaven do reparacji. Komendant kazał przy tej sposobności załodze okrętowej wylądować, rozbić namioty i częste musztry odbywać. Senat uzalał się na to, że ziemię jego naszyły obce wojska bez otrzymanego wprzód przyzwolenia w tej mierze. Od dni czternastu nikt się już więcej nie zaciągnął do legii cudzoziemskiej, i zapewne skargi potąd zaciężnych odstraszyły nowych ochotników.

Dania.

(Płonne wieści o zgodzeniu sprawy między Danią a Stanami amerykańskimi.)

Dziennik berliński *Corr. Bl.* zawiera następujące sprostowanie o nowym obrocie kwestyi względem cła na Zundzie. „Rząd rosyjski podjął się, jak upewnijają, pośrednictwa między Stanami zjednoczonymi Ameryki północnej i Danią w kwestyi cła na Zundzie, i zapewnił gabinet duński, że Stany zjednoczone sprawy tej nie rozpoczną przed, aż po ukończeniu wojny orientalnej. Gdyby przed upływem terminu umówionego nie miało przyjść do stanowczego zawarcia traktatu, tedy spodziewać się należy prowizorycznej transakcyi, na mocy której ostateczne rozstrzygnięcie sprawy tej odłożone będzie do czasu pomyślniejszego do obrad nad sprawami handlowymi“. Dziennik wspomniany dodaje przytem, że w Berlinie odbywają się w tej mierze narady między posłem rosyjskim i amerykańskim, i że ludzie ze sprawą tą dobrze obeznani spodziewają się załatwienia w drodze ugody dobrowolnej.

(Dziennik *Neue Pr. Ztg.* upewnia zaś, że w kołach dobrze obeznanych z podobnymi sprawami nie wiedzą wcale o tem, iżby Rosya miała podjąć się tego pośrednictwa).

Z teatru wojny.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Domyślne zamiary nadal. — Dywizya Bosquet i Mac-Mahon okryta sławą zwycięstwa. — Jenerałowie ranni i polegli. — Wiadomości uzupełniające stan rzeczy przed zdobyciem twierdzy.)

Times utrzymuje, że armia sprzymierzona nie rozpocznie nowego oblężenia północnej części Sebastopola, gdzie, jak się zdaje, nagromadził książę Górczakow od dłuższego czasu ogromne środki obronne. Dziennik wspomniany sądzi przeto, że armie sprzymierzone korzystać będą z tej sposobności, by wykonać ułożony od dawna projekt, a który właściwie miał być wstępem do oblężenia Sebastopola, t. j. rozprawa z rosyjską armią w otwartym polu. W tym zamiarze odbywają się od niejakiego czasu silne posyłki kawalerji do Krymu. Armia angielska liczy blisko 3000 jazdy. Atak na armię lub twierdzę poprzedziłoby obsadzenie wielkich gościńców wojskowych, które ma nastąpić jeszcze przed ukończeniem teraźniejszej kampanii. Gazeta *Times* nie wątpi o skutku, luboć przepowiednie jej potąd nie szczególnie się sprawdzały.

— *Constitutionnel* donosi:

Depesza wodza naczelnego przyznaje wielką część zasługi w odniesieniu dnia 8. września zwycięztwie jenerałom Bosquet i Mac-Mahon. Jakoż korpus armji zostający pod wodzą jenerała Bosquet'a z umysłu wybrany był do ataku na wieżę Małakowa, a dywizya jenerała Mac-Mahon'a, dawniej Canroberta, miała także w tem udział. Upewnijają, że jenerał Bosquet został ranny, gdy właśnie szedł na czele wojsk swoich. Straciliśmy podobno czterech jenerałów naszych, a ośm nam raniono. Polegli jenerałowie: Saint-Pol, Breton, Marolles i Vivet, szef sztabu jenerałnego 1go korpusu. Do liczby rannych jenerałów należy: Bosquet (trafiony odłamkiem bomby w udo), Mellinot (z gwardji cesarskiej), Lamotterouge, de Failly, Bouston, Bissou, Trochu i Pondevés“.

Listy dziennika *Patrie* z Krymu dnia 1. września uzupełniają wiadomości poprzedzające zdobycie twierdzy. W nocy z 24. na 25. sierpnia odbyła się potyczka, która zbliżyła Francuzów o 40 metrów naprzód i oddała im w ręce silną zasadzkę Rosyan. „Odtąd, donoszą dalej, trzymamy się na tem stanowisku i dosiegamy już prawie okopów Małakowy. Im więcej się zbliżamy, tem silniejsza staje się kanonada i ogień karabinowy, ale i tem znaczniejsza liczba strat naszych“.

(Czynności floty po zburzeniu Petropawłowska. — Najazd na Sitkę. — Stan handlowy w tamtych stronach. — Trudność przystępu na rzekę Amur.)

Monitor zawiera następującą korespondencyę z San-Francisco z 31. lipca: „Po zburzeniu fortyfikacyi Petro-Pawłowska udały się eskadry sprzymierzonych ku wyspom aleutycznym wzdłuż Sitki. Zbliżywszy się do tego miasta zawinęli admirałowie Fourichon i Bruce paropływem śrubowym „Brisk“ do portu. Zaraz też wypłynął na ich powitanie paropływ należący do rosyjsko-amerykańskiej kompanii, a znajdujący się na pokładzie jego sekretarz gubernatora uwiadomił obu admirałów, że miasto nie może się bronić i podda się zaraz na pierwsze wezwanie. Zrobił przy tem uwagę, że Sitka na mocy układów zawartych między rosyjsko-amerykańską kompanią i ową z zatoki Hudsonskiej i sankcyonowanych ze strony rządów przynależnych, nie zostaje z Anglią bynajmniej w stosunku nieprzyja-

źnym. Admirałowie przekonawszy się, że w porcie pod Sitką nie ma ani jednego okrętu rosyjskiego, wrócili na pokład swego paropływu i odpłynęli natychmiast z pod Sitki. Eskadra admirała Bruce wyruszyła ku wyspie Vancouver, a ztamąd do San-Francisco, doład w niewielu dniach po francuskiej przybyła. Pojawienie się eskadr sprzymierzonych pod Petro Pawłowskim, zburzenie tego portu i strażowanie okrętów na wodach wzdłuż wysp aleutycznych zadaly zupełny cios handlowi rosyjskiemu w tych stronach. Rosyianie prowadzili handel futrami, kością słoniową i drogiemi kamieniami, a potąd zajmowało się tem do 100 okrętów, które naładowały towarów w Sitce i na wyspach aleutycznych, zjeżdżały się corocznie do Petro-Pawłowska, a potem odpływały rzeką Amur. Coroczny ładunek towarów rosyjsko-amerykańskiej kompanii szacowano na 10 milionów franków.“

Dzienniki wychodzące w San-Francisco zawierają następujące jeszcze szczegóły: Petro-Pawłowski jest to liche miasteczko liczące około 1000 mieszkańców, którzy w domach wcale niepokazywanych żyją ubogo. Natomiast jednak należy zatoka Awacza do najpiękniejszych, najbezpieczniejszych i najbezpieczniejszych w całym świecie i trzymają w tym względzie prym nawet przed zatoką w San-Francisco. Od czasu przeszłorocznej wyprawy wzniesiono 6 nowych warowni — lecz je później tak jak i dawniejsze opuszczono. Nastąpiło to zapewne dla zachodzących trudności w dostawie żywności i utrzymania załogi dostatecznej podczas długiej i ostrej zimy. Po rozbięciu się okrętu „Diana“ u wybrzeży japońskich składała się siła morską rosyjską jak wiadomo z 2ch fregat: „Pallas“ i „Aurora“, z korwety „Dwina“, z 2ch paropływów i z niewielkiej liczby okrętów transportowych, które teraz znajdują się na rzece Amur. Przystęp do tej rzeki zatamowany jest mielizną, a nawet podczas największego przypływu nie ma w tem miejscu więcej nad 18 stóp głębi. Okręta rosyjskie musiano wprzód całkiem wypróżnić, nim je sprowadzono na tę rzekę. Oprócz tego jest nad tą rzeką kilka warowni z 8 do 10.000 załoga, zaczem trudno-by się dostać tam okrętom nieprzyjacielskim.

Doniesienia z ostatniej poczty.

— Depesza telegraficzna z Berlina z dnia 17. września donosi, że *Inwalid ruski* ogłasza rozkaz dzienny Cesarza Alexandra, w którym ten Monarcha uwiadamia swe armie o upadku Sebastopola, wyrażając zarazem walecznym obrońcom tej twierdzy w własnym imieniu i imieniem narodu wdzięczność za świetny opór. „Również jak imiona bohaterów Poltawy i Borodyna tak i ich imiona, powiada Car, zostaną niezatarte w pamięci Rosyi.“

Konstantynopol, 13. września. (Na Bukareszt). Wczoraj wieczór obchodzono uroczyste zwycięztwo sprzymierzonych i zdobycie Sebastopola. Wszystkie gmachy publiczne i wiele domów prywatnych były iluminowane. Z wszystkich okrętów floty sprzymierzonych powiwały przez cały dzień bandery święteczne. Część kontyngensu turecko-angielskiego odpłynęła do Krymu.

Tryest, 19. września. W Udine i Gorycyi zgasia już zupełnie cholera.

Liwerna, 15. września. W Tunecie przygotowują nową wyprawę 6000 wojska do Konstantynopola. W Tripolidzie okazuje się potrzeba nowych posiłków wojskowych na przytłumienie powstania.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 21. września. Na naszym dzisiejszym targu płacono za korzec pszenicy 39r.20k.; żyta 21r.50k.; owsa 13r.20k.; hreczki 21r.; kartofli 9r.45k.; — cetrnar siana kosztował 3r.2½k.; okłotów 2r.45k.; — sąg drzewa bukowego sprzedawano po 42r.30k. w. w. Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Kurs lwowski.

Dnia 21. września.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	22	5	25
Dukat cesarski	5	31	5	34
Półimperyal zł. rosyjski	9	12	9	15
Rubel srebrny rosyjski	1	47	1	48
Talar pruski	1	42	1	43
Polski kurant i pięciozłotówka	1	16	1	17
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	91	15	92	—
Galicyjskie Obligacye ind.	69	45	70	20
5% Pożyczka narodowa	79	20	80	15

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 21. września 1855.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	91	42
„ sprzedał „ „ 100 po	92	12
„ dawał „ „ za 100	—	—
„ żądał „ „ za 100	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 17. września.

			w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto 75½ ¾ 1/8	75¾
detto pożyczki narod.	5%	„ 80¼ 1/10 80	80
detto z r. 1851 serya B.	5%	„ —	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„ —	—
Obligacye długu państwa	4½%	„ 66¼ 1/16 ¾	66¾
detto detto	4%	„ —	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„ —	—
detto detto detto	3%	„ —	—

